

فاویسم چیست ؟

فاویسم یک بیماری ارثی خونی مادرزادی است که علت آن کمبود آنزیمی به نام G6PD می باشد. این آنزیم در تمام سلولهای بدن می باشد. و در پسرها شایع تر است. ظاهر افراد مبتلا به فاویسم در حالت عادی کاملاً طبیعی بوده و هیچگونه علامتی ندارد. عدم وجود یا کمبود این آنزیم در گلبولهای قرمز خون افراد مبتلا به فاویسم باعث آسیب دیواره گلبولهای قرمز در مقابله با عواملی نظیر برخی داروها و مواد غذایی و عفونتها می شود. در نهایت از بین رفتن گلبولهای قرمز و علائم زردی و کم خونی مشاهده می شود.

علائم بیماری فاویسم

در صورت تماس با عوامل خطر معمولاً ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد علائم زیر در بیمار ایجاد می شود :

- تب متوسط تا ۳۸ درجه سانتی گراد
- بی قراری، بی حالی، تهوع و استفراغ
- افزایش ضربان قلب و تنفس
- زردی پوست
- تغییر رنگ ادرار به صورت پررنگ
- علائم بیماری در دوره نوزادی خود را بصورت زردی دوره نوزادی نشان می دهد. بنابراین تمام نوزادان مبتلا به زردی از لحاظ این بیماری بررسی شوند.

درمان فاویسم چیست ؟

این بیماری درمان قطعی ندارد و تنها اقدام پرهیز از مواجهه با عوامل خطر می باشد.

- در صورت بروز حمله فاویسم، مراجعه سریع به پزشک الزامی است. تا از آسیب به قلب و کلیه و کم خونی شدید و عوارض خطرناک آن جلوگیری شود
- بستری در بیمارستان و دادن مایعات فراوان به صورت وریدی و در صورت اجازه پزشک بصورت خوراکی تا عادی شدن رنگ ادرار.
- در کم خونی شدید ممکن است تزریق خون صورت گیرد.
- ۳ تا ۶ هفته بعد از حمله فاویسم مقدار گلبولهای قرمز به حد طبیعی برمی گردد.

برای پیشگیری از حمله فاویسم چه اقداماتی را انجام دهیم ؟

۱- پرهیز از موادی که باعث ایجاد حمله می شوند مانند :
باقلا، انواع لوبیا، سویا، انواع نخود و عدس، رنگ های خوراکی مصنوعی، حنا، نفتالین و نوشابه های الکلی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان شمالی
بیمارستان پورسینا

خود مراقبتی در فاویسم

واحد آموزش به بیمار و سلامت همگانی

با آرزوی سلامتی

آدرس وب سایت بیمارستان :

nkums.ac.ir/category/15413

۳- توجه داشته باشید برخی بیماران که بیماریشان شدیدتر است حتی عبور از مزرعه باقلا یا حضور در خانه ای که باقلا پاک شده است نیز می تواند باعث بروز حمله شود.

۴- با افزایش سن شدت بیماری کاهش نمی یابد و در صورت تشخیص فاویسم تا آخر عمر بیماری با شماست و بایستی از عوامل ایجاد کننده حمله فاویسم دوری کنید.

۵- در هر زمان به هر دلیلی به پزشک مراجعه کردید به پزشک خود بگوئید که مبتلا به فاویسم هستید ، تا پزشک داروی کم خطر و بدون خطر برای شما تجویز کند.

با مراجعه سریع به پزشک در زمان مشاهده علائم خطر (تغییر رنگ ادرار ، زردی پوست و بی حالی) از آسیب های جدی جلوگیری کنید.

۲- برخی داروها مانند کوتریموکسازول، آسپرین، نالیدکسیک اسید، سولفاستامید، سولفامتوکسازول، سولفاسالازین، پریماکین، فنازوپریدین، دیمر کاپتوپرول، کلر امفیکل، کلروکین، سیپروفلوکساسین، کلشیسین، کوتریموکسازول، دایسون، نیترو فورانتوئین، پروبنسید، داروهای ضد مالاریا

۳- منتول که در خمیر دندان، آبنبات و خوش بوکننده های دهان، دهان شویه ها و برخی قطره های بینی یافت می شود.

از مصرف و مواجهه شدن با مواد ذکر شده در تمام طول زندگی خودداری کنید.

آموزش به بیمار و خانواده "

۱- شدت علائم ایجاد شده به شدت بیماری (میزان کمبود آنزیم) و شرایط بیمار (عفونت های اخیر) و مقدار و مدت مواجهه شدن با ماده حساسیت زا بستگی دارد . بنابراین واکنش افراد مبتلا به فاویسم با هم در یک بیمار در شرایط مختلف متفاوت است .

۲- در صورت وجود یک فرد مبتلا در خانواده بررسی برای همه افراد خانواده خصوصا فرزندان دیگر (دختر و پسر) لازم است . همچنین توصیه می شود سایر افراد مذکر بستگان نزدیک (پسر خاله ، پسر دایی ، پسر عمو و پسر عمه) نیز بررسی شوند .